

فرهنگ شرکتی و مقایسه پذیری صورتهای مالی

مهین عباسی^۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۸/۱۵ تاریخ چاپ: ۱۴۰۳/۱۱/۳۰

چکیده

هدف این پژوهش؛ بررسی ارتباط بین فرهنگ شرکتی با قابلیت مقایسه پذیری صورتهای مالی در بین شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشد. برای اندازه گیری فرهنگ شرکتی از تعداد دفعاتی که کلمات مرتبط با "فرهنگ" (همچون شرافت، نوآوری، کیفیت، احترام و کار گروهی) در متن گزارش هیأت مدیره شرکت ها استفاده شد و برای قابلیت مقایسه پذیری صورتهای مالی از الگوی دی فرانکو و همکاران (۲۰۱۱) استفاده شد. روش پژوهش از نوع کاربردی و روش گردآوری اطلاعات آرشیوی می باشد. نمونه آماری شامل ۹۵ شرکت طی دوره زمانی ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱ می باشد (تعداد کل مشاهدات برابر با ۹۵۰ سال-شرکت است). آزمون فرضیه ها برای با استفاده از رگرسیون خطی چند متغیره و توسط نرم افزار ایویوز اجرا گردید. نتایج پژوهش نشان داد که فرهنگ شرکتی ارتباط مستقیم با قابلیت مقایسه پذیری صورتهای مالی دارد ولی این ارتباط از نظر آماری معنادار نیست.

واژگان کلیدی

فرهنگ شرکتی، قابلیت مقایسه پذیری صورتهای مالی، بورس اوراق بهادار تهران.

۱. کارشناسی ارشد حسابداری، موسسه آموزش عالی غیردولتی رسام، کرج، ایران.

مقدمه

فرهنگ شرکتی یک نهاد غیررسمی است که ارزش‌ها و هنجارهای سازمان را در بر می‌گیرد. مدیران ارشد به طور فزاینده‌ای برای فرهنگ شرکتی ارزش قائل هستند و برای ایجاد یک فرهنگ سازمانی قوی، که از نظر آنها باعث خلق ارزش می‌شود، تلاش می‌کنند. همچنین مطالعات تجربی همچنین نشان می‌دهند که شرکت‌هایی با فرهنگ سازمانی قدرتمند، عملکرد و کارایی بهتری دارند (افضلی^۱، ۲۰۲۳). گویسو^۲ و همکاران (۲۰۱۵) استدلال کردند که فرهنگ شرکتی هنجارهای اجتماعی را در سازمان القا می‌کند که می‌تواند به کاهش مشکلات نمایندگی مانند مخاطرات اخلاقی کمک کند. چنین کاهش در مشکلات نمایندگی منجر به بهبود عملکرد و رشد ارزش شرکت می‌شود. اخیراً، گوگنموس و ون در استد^۳ (۲۰۲۰) نشان داده‌اند که شرکت‌هایی با فرهنگ‌های خلاقانه‌تر و نوآورانه‌تر، سطوح بالاتری از مدیریت سود واقعی دارند، در حالی که بانداری^۴ و همکاران (۲۰۲۲) نشان داده‌اند شرکت‌هایی با فرهنگ مشارکتی (رقابتی) بیشتر، کیفیت گزارشگری مالی پایین‌تری (بالاتر) دارند. پژوهشگران با تکیه بر نظریه پله‌های بالاتر، جریان نوپایی از ادبیات در حسابداری، پیامدهای فرهنگ شرکتی را برای گزارشگری مالی بررسی کرده‌اند.^۵ این مطالعات تأثیر رفتار مدیران ارشد را بر سوء رفتار شرکتی بررسی می‌کنند و نشان می‌دهند که شرکت‌هایی که مدیران فاسد و غیر اخلاقی بیشتری دارند، احتمال بیشتری دارد که در رفتارهای نادرست شرکتی مشارکت کنند و کیفیت حسابداری ضعیفی را نشان دهند (لیو^۶، ۲۰۱۶). با این حال، این مطالعات یا مشروط به رفتار مدیران ارشد خارج از فضای شرکت است یا محدود به ارزیابی بعد اخلاقی حسابداری هستند (به عنوان مثال، سوء رفتارهای شرکتی و مدیریت سود). شرکت‌هایی که فرهنگ شرکتی ضعیفی دارند، احتمالاً دارای شفافیت کمتر و هزینه‌های کسب اطلاعات بالاتر هستند. در راستای این دیدگاه، ضعف‌های فرهنگ شرکتی با پیش‌بینی‌ها و گزارش‌های غیردقیق و غیرکارآمد تحلیلگران و موارد بیشتر تقلب حسابداری همراه هستند (لیو، ۲۰۱۶). برعکس، شرکت‌هایی که فرهنگ قوی دارند احتمال کمتری دارد که سود خود را با استفاده از اقلام تعهدی اختیاری مدیریت کنند. چنین مدیریت سودی از طریق اقلام تعهدی اختیاری به طور منفی با مقایسه‌پذیری صورت‌های مالی مرتبط است (سون^۷، ۲۰۱۶). مطابق با این استدلال‌ها، فرض می‌شود که شرکت‌هایی با فرهنگ شرکتی قوی، مقایسه‌پذیری بیشتری دارند و لذا در این پژوهش به دنبال بررسی ارتباط بین فرهنگ شرکتی قوی با قابلیت مقایسه‌پذیری صورت‌های مالی در بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱ خواهیم بود.

¹ Afzali² Guiso³ Guggenmos & Van der Stede⁴ Bhandari^۵ تئوری پله‌های بالاتر استدلال می‌کند که رفتار مدیران ارشد مهمترین عامل در تعیین فرهنگ شرکت می‌باشد.⁶ Liu⁷ Sohn

مقایسه پذیری، به عنوان یک ویژگی اساسی حسابداری، سودمندی اطلاعات مالی را افزایش می دهد (هیأت استاندارد حسابداری مالی^۸، ۲۰۱۰) و با کاهش هزینه های کسب اطلاعات و بهبود کمیت و کیفیت اطلاعات موجود، محیط گزارشگری مالی شرکت ها را تحت تأثیر قرار می دهد (دی فرانکو^۹ و همکاران، ۲۰۱۱). پژوهش های گذشته نشان می دهند که مقایسه پذیری، ریسک سقوط مورد انتظار را کاهش می دهد (کیم^{۱۰} و همکاران، ۲۰۱۶)، کارایی تصمیم گیری های خرید را بهبود می بخشد (چن^{۱۱} و همکاران، ۲۰۱۸)، هزینه بدهی (کیم و همکاران، ۲۰۱۳) و هزینه حقوق صاحبان سهام را کاهش می دهد (ایمهورف^{۱۲} و همکاران، ۲۰۱۷)، به طور مثبت بر ارزش بازار دارایی های نقدی تأثیر می گذارد (آهن^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۰) و محتوای اطلاعاتی قیمت سهام را افزایش می دهد (چوی^{۱۴} و همکاران، ۲۰۱۹). با توجه به اینکه تأثیر فرهنگ شرکتی بر مقایسه پذیری صورتهای مالی مفهومی ناشناخته است، لذا در ارتباط با این موضوع در ایران شکاف اطلاعاتی وجود دارد و انجام آن با اهمیت و ضروری است.

مبانی نظری

با تکیه بر این چارچوب که فرهنگ شرکتی می تواند بر الگوهای گزارشگری مالی تأثیر بگذارد، استدلال می شود که داشتن یک فرهنگ شرکتی قوی می تواند از طریق دو کانال مجزا بر مقایسه پذیری صورتهای مالی تأثیر مثبت بگذارد. اول، فرهنگ قوی سازمانی، اهداف و رویه های شرکت را شفاف می کند. هنگامی که شرکت ها با رویدادهای غیر منتظره مواجه می شوند، چنین شفافیتی در مورد اهداف و رویه ها می تواند عدم قطعیت ها را کاهش دهد. این جنبه از فرهنگ شرکتی قوی با مقایسه پذیری صورتهای مالی مرتبط است، زیرا حسابداران و مدیران اغلب با رویدادهای غیرمنتظره مواجه می شوند و مجبورند انتخاب هایی انجام دهند که بر گزارش های حسابداری تأثیر می گذارد. زمانی که شرکت ها فرهنگ سازمانی قوی داشته باشند، موجب می شود تا شرکت ها بتوانند تصمیمات را با یکنواختی بیشتر تحت مجموعه ای از رویدادهای اقتصادی غیر منتظره اتخاذ کنند. این می تواند مقایسه پذیری بین شرکتی صورتهای مالی را افزایش دهد. دوم، فرهنگ قوی شرکتی می تواند با کاهش انگیزه های مشارکت در گزارشگری مالی نادرست، مقایسه پذیری را افزایش دهد. در شرکت های دارای فرهنگی قوی، بعید است که مدیران شرکت ها اقدامات فرصت طلبانه ای انجام دهند که ریسک بیشتری برای نقض اعتماد سازمانی یا فروپاشی هنجارهای شرکت داشته باشد. در شرکت هایی که چنین تعارض های نمایندگی وجود ندارد، مدیران شرکت ها در صورت مواجهه با رویدادهای اقتصادی مشابه، تصمیمات گزارشگری مالی یکسانی اتخاذ می کنند. چنین تصمیم گیری های همگن تحت رویدادهای اقتصادی مشابه می تواند منجر به مقایسه پذیری بیشتر صورتهای مالی

⁸ Financial Accounting Standard Board (FASB)

⁹ De Franco

¹⁰ Kim

¹¹ Chen

¹² Imhof

¹³ Ahn

¹⁴ Choi

شود (افضلی، ۲۰۲۳). تحقیقات قبلی شواهد فراوانی از اینکه چگونه فرهنگ ضعیف (قوی) شرکت می تواند منجر به رفتار مدیریتی فرصت طلبانه تر (غیر فرصت طلبانه) شود ارائه می دهند. در مقابل، شرکت هایی که فرهنگ شرکتی قوی را نشان می دهند، تمایل کمتری برای مشارکت در فعالیت های مدیریت سود مبتنی بر اقلام تعهدی دارند، تمایل کمتر برای مشارکت در رفتار فرصت طلبانه به طور منفی با مقایسه پذیری صورت های مالی مرتبط است (سون، ۲۰۱۶).

فرضیه تحقیق

فرضیه: فرهنگ شرکتی قوی، با قابلیت مقایسه پذیری صورت های مالی ارتباط مستقیم و معناداری دارد.

پیشینه

قادری (۱۴۰۲) به پژوهشی تحت عنوان «مطالعه تأثیر فرصت های رشد بر رابطه بین نوسان پذیری بازده سهام و قابلیت مقایسه صورت های مالی» پرداخت. نتایج پژوهش وی نشان می دهد که ارتباط بین نوسان پذیری بازده سهام با قابلیت مقایسه صورت های مالی معکوس و معنادار است ولی فرصت های رشد نقش معنادار و مستقیمی بر ارتباط نوسان - پذیری بازده سهام با قابلیت مقایسه صورت های مالی دارد.

عسگری (۱۴۰۲) به پژوهشی تحت عنوان «بررسی نقش میانجی مدیریت سود بر رابطه بین استراتژی مالیاتی و قابلیت مقایسه صورت های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» پرداخت. نتایج پژوهش وی نشان می دهد که تأثیر استراتژی مالیاتی بر قابلیت مقایسه صورت های مالی معنادار و معکوس است و مدیریت سود تأثیر معکوس استراتژی مالیاتی بر قابلیت مقایسه صورت های مالی را تقویت می کند.

اسلامی مفیدآبادی و همکاران (۱۴۰۱) به پژوهشی تحت عنوان «بررسی ارتباط بین نقاط قوت و ضعف مسئولیت - پذیری اجتماعی با قابلیت مقایسه صورت های مالی (شواهدی تجربی از بورس اوراق بهادار تهران)» پرداختند. نتایج پژوهش آنها نشان می دهد که نقاط مثبت (قوت) مسئولیت پذیری اجتماعی تأثیر مستقیم و معناداری بر قابلیت مقایسه صورت های مالی دارند ولی نقاط منفی (ضعف) مسئولیت پذیری اجتماعی تأثیر معکوس و معناداری بر قابلیت مقایسه صورت های مالی دارند.

حاجی اکبری سهی و رحیمی دستجردی (۱۴۰۱) به پژوهشی تحت عنوان «بررسی رابطه کیفیت گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه صورت های مالی» پرداختند. نتایج پژوهش آنها نشان می دهد که تأثیر کیفیت گزارشگری مالی بر قابلیت مقایسه صورت های مالی معنادار و مستقیم می باشد.

شیخی گرجان و همکاران (۱۴۰۰) به پژوهشی تحت عنوان «بررسی رابطه بین جبهه گیری مدیریتی و قابلیت مقایسه صورت های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران» پرداختند. نتایج پژوهش آنها نشان می دهد

که دوره تصدی مدیرعامل، مالکیت مدیریتی و ریسک سرمایه گذاری بیش از حد تأثیر معکوس و معناداری بر قابلیت مقایسه صورت های مالی دارند.

افضلی (۲۰۲۳) به پژوهشی تحت عنوان «فرهنگ شرکتی و مقایسه صورت های مالی» پرداخت. نتایج پژوهش وی نشان می دهد که جابجایی های ناگهانی مدیرعامل که شرکت ها را به سمت (دور از) فرهنگ شرکتی قوی تر سوق می دهد، به طور مثبت (منفی) بر مقایسه حسابداری پس از گردش مالی تأثیر می گذارد. نتایج آنها بینش جدیدی در مورد نقش فرهنگ شرکتی برای گزارشگری مالی ارائه می دهد.

بانداری و همکاران (۲۰۲۲) به پژوهشی تحت عنوان «فرهنگ شرکتی و کیفیت گزارشگری مالی» پرداختند. نتایج پژوهش آنها نشان می دهد که شرکت هایی با فرهنگ مشارکتی بیشتر، کیفیت گزارشگری مالی پایین تری دارند و همچنین شرکت هایی با فرهنگ رقابتی بیشتر، کیفیت گزارشگری مالی بالاتری دارند.

الملکی^{۱۵} و همکاران (۲۰۲۱) به پژوهشی تحت عنوان «رابطه بین خود شیفتگی، اعتماد بیش از حد مدیریتی و قابلیت مقایسه صورت های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس» پرداختند. نتایج پژوهش آنها نشان می دهد که خودشیفتگی مدیریتی به طور مثبت و معناداری با قابلیت مقایسه صورت های مالی ایران مرتبط است. در مقابل، داده های عراقی ارتباط منفی بین این دو متغیر را بیان می کنند. اعتماد بیش از حد مدیر اجرایی و مقایسه صورت های مالی در هر دو کشور رابطه منفی دارد. به دنبال تغییرات بازار، یافته های مختلف نشان می دهد که تنظیمات نهادی مانند سبک مدیریت عمومی، اتخاذ استانداردهای حسابداری بین المللی که منجر به گسترده سازی بازار حسابرسی در سطح جهانی در عراق و رنج بردن از تحریم های بین المللی در ایران می شود، محیط کسب و کار حاکم ممکن است. گوگنموس و ون در استد (۲۰۲۰) به پژوهشی تحت عنوان «تأثیر فرهنگ خلاق بر مدیریت سود واقعی» پرداختند. نتایج پژوهش آنها نشان می دهد که شرکت هایی با فرهنگ های خلاقانه تر و نوآورانه تر، سطوح بالاتری از مدیریت سود واقعی دارند.

روش شناسی

این پژوهش از این رو که در پی یافتن رابطه معنی داری بین متغیرهای پژوهش می باشد و همین طور به دلیل اینکه به مطالعه حدود تغییرات متغیر وابسته، با توجه به حدود تغییرات متغیرهای مستقل، می پردازد، در زمره پژوهش های توصیفی-همبستگی قرار می گیرد. بنابراین روش پژوهش از نظر ماهیت و محتوایی، یک پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی می باشد که برای کشف همبستگی بین متغیرها به روش پس رویدادی عمل می کند. پژوهش حاضر از لحاظ نوع کار تحقیقاتی و از نظر هدف، یک پژوهش کاربردی می باشد که از اطلاعات واقعی و روش های مختلف آماری برای رد یا عدم رد فرضیه استفاده می گردد. همچنین انجام این پژوهش در چارچوب استدالات قیاسی-استقرایی می باشد.

¹⁵ [Almaleki](#)

جامعه و نمونه

جامعه آماری پژوهش شامل تمامی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می‌باشد. نمونه آماری نیز از بین جامعه آماری (شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران) به روش غربالگری (حذفی سیستماتیک) انتخاب می‌گردد. برای حذف شرکت‌ها در روش حذفی سیستماتیک معیارهای زیر در نظر گرفته می‌شود:

- ۱) شرکت‌ها قبل از سال ۱۳۹۵ در بورس اوراق بهادار تهران پذیرفته شده باشند و تا پایان سال ۱۴۰۱ در بورس حضور داشته باشند.
- ۲) پایان سال مالی شرکت‌ها اسفند ماه باشد.
- ۳) شرکت‌ها در بازه زمانی سال مالی را تغییر نداده باشند.
- ۴) شرکت‌ها وقفه معاملاتی بیش از ۶ ماه نداشته باشند.
- ۵) شرکت‌های سرمایه‌گذاری، لیزینگ، بانک‌ها و بیمه‌ها نیز به دلایل مختلف مورد بررسی قرار نخواهند گرفت.

روش و ابزار گردآوری اطلاعات

روش گردآوری اطلاعات پژوهش به صورت آرشیوی می‌باشد. ابزار گردآوری داده‌های پژوهش سایت سازمان بورس و اوراق بهادار تهران^{۱۶}، و سامانه جامع اطلاع‌رسانی ناشران (کدال)^{۱۷} و نرم افزار ره آورد نوین می‌باشد. در پژوهش حاضر، به منظور آزمون فرضیه‌ها از مدل‌های رگرسیونی چند متغیره استفاده می‌شود. در بخش آمار توصیفی به منظور توصیف یافته‌ها، از جداول و نمودارهای فراوانی و همچنین شاخص‌های مرکزی و پراکندگی استفاده می‌شود. همچنین در بخش آمار استنباطی به منظور آزمون فرضیه‌های پژوهش در نرم افزار ایویوز^{۱۸}، با استفاده از سطح معناداری آماره ی تی-استیودنت فرضیه‌های پژوهش مورد آزمون قرار خواهند گرفت.

مدل و متغیرها

$$\begin{aligned} CompAcct_{it} = & \alpha_0 + \alpha_1 StrongCulture_{it} + \alpha_2 Size_{it} + \alpha_3 MTB_{it} + \alpha_4 LEV_{it} \\ & + \alpha_5 CashFlow_{it} + \alpha_6 Big_{it} + \alpha_7 SD\ Sale_{it} + \alpha_8 SD\ CashFlow_{it} \\ & + \alpha_9 LossPro_{it} + \alpha_{10} SD\ SaleGrowth_{it} + \varepsilon_{it} \end{aligned} \quad (1)$$

– 3)

منبع: افصلی (۲۰۲۳)

CompAcct: مقایسه پذیری صورت‌های مالی شرکت i در سال t.

Culture Strong: فرهنگ شرکت i در سال t.

Size: اندازه شرکت i در سال t.

¹⁶ www.tse.ir

¹⁷ www.codal.ir

¹⁸ Eviews

MTB: ارزش دفتری به ارزش بازار شرکت i در سال t .

LEV: اهرم مالی شرکت i در سال t .

Flow Cash: جریان نقد عملیاتی شرکت i در سال t .

Big: اندازه مؤسسه حسابرسی شرکت i در سال t .

SD Sale: انحراف معیار فروش شرکت i در سال t .

SD CashFlow: انحراف معیار جریان نقد عملیاتی شرکت i در سال t .

Pro Loss: زیان شرکت i در سال t .

SD SaleGrowth: انحراف معیاررشد فروش شرکت i در سال t .

تعریف عملیاتی متغیرها

نام متغیر	نماد متغیر	نحوه اندازه گیری متغیر	منبع
متغیر مستقل			
فرهنگ شرکتی	Strong Culture	ابتدا تعداد دفعاتی که کلمات مرتبط با "فرهنگ" (همچون شرافت، نوآوری، کیفیت، احترام و کار گروهی) در متن گزارش هیأت مدیره شرکتها مشخص می گردد. سپس کل شرکتها در تمامی سالهای مورد بررسی بر مبنای کلمات فرهنگی مشخص شده در فوق از بزرگ به کوچک مرتب می شوند و به ۴ گروه تقسیم می شوند. در نهایت به شرکت هایی که چارک بالایی قرار می گیرند عدد یک و به شرکت هایی که در سه چارک دیگر قرار می گیرند عدد یک تعلق می گیرد.	افضلی (۲۰۲۳)
متغیر وابسته			
قابلیت مقایسه پذیری صورتهای مالی	CompAcct	برای اندازه گیری مقایسه پذیری صورتهای مالی از الگوی دی فرانکو و همکاران (۲۰۱۱) استفاده می شود، بر اساس این الگو، سیستم حسابداری یک شرکت تابعی در نظر گرفته می شود که رویدادهای اقتصادی (بازده سهام) را به گزارش های مالی (سود حسابداری) تبدیل می کند. به طوریکه هر چه تابع حسابداری دو شرکت شباهت بیشتری داشته باشند، قابلیت مقایسه صورتهای مالی آنها بیشتر خواهد بود. ابتدا مدل رگرسیونی ذیل به واسطه ی اطلاعات	افضلی (۲۰۲۳)

نام متغیر	نماد متغیر	نحوه اندازه گیری متغیر	منبع
		شرکت‌ها محاسبه می‌گردد: $Earning_{it} = \alpha_i + \beta_i Return_{it} + \varepsilon_{it}$ Earning: سود خالص به ارزش بازار سهام ابتدای دوره Return: بازده سهام شرکت. ضرایب برآورد شده در فوق، معرف تابع حسابداری شرکت می‌باشند که رویدادهای اقتصادی (بازده) را به گزارش حسابداری (سود) تبدیل می‌کنند. یعنی α_i و β_i نشان دهنده‌ی تابع حسابداری شرکت i و ضرایب α_j و β_j معرف تابع حسابداری شرکت j هستند. شباهت بین تابع حسابداری دو شرکت، میزان قابلیت مقایسه بین دو شرکت را نشان می‌دهد. برای برآورد تفاوت تابع و عملیات حسابداری دو شرکت i و j، در هر سال، از طریق روابط زیر، سود شرکت i به طور جداگانه یک بار با استفاده از تابع حسابداری خود شرکت i و یکبار با استفاده از تابع حسابداری شرکت j؛ اما با بازده خود شرکت i (رویداد مشابه)، برای دوره زمانی مشابه با دوره زمانی رابطه قبل پیش‌بینی می‌شود: $E(Earning)_{iit} = \alpha_i + \beta_i Return_{it}$ $E(Earning)_{ijt} = \alpha_j + \beta_j Return_{it}$ $E(Earning)_{iit}$: سود پیش‌بینی شده شرکت i در دوره t با استفاده از تابع حسابداری شرکت i $E(Earning)_{ijt}$: سود پیش‌بینی شده شرکت i در دوره t با استفاده از تابع حسابداری شرکت j. پس از محاسبه ی مقادیر فوق، میانگین تفاوت در مقادیر سود پیش‌بینی شده، بیانگر تفاوت در تابع حسابداری دو شرکت است، بنابراین قرینه ی آن، میزان شباهت و قابلیت مقایسه بین دو شرکت را به شرح رابطه ی زیر نشان می‌دهد:	

نام متغیر	نماد متغیر	نحوه اندازه گیری متغیر	منبع
		$CompAcct_{ijt} = \frac{-1}{16} \times \sum_{t-15}^t E(Earning)_{iit} - E(Earning)_{ijt} $ $CompAcct_{ijt}$: قابلیت مقایسه‌ی صورتهای مالی بین دو شرکت i و j در سال t. به طریق مشابه، برای هر سال و برای هر جفت شرکت i با شرکت‌های [عضو یک صنعت معیار مقایسه پذیری صورتهای مالی محاسبه می‌شود.	

متغیرهای کنترلی

اندازه شرکت	Size	لگاریتم طبیعی ارزش بازار حقوق صاحبان سهام	افضلی
ارزش دفتری به ارزش بازار	MTB	نسبت ارزش دفتری سهام به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام	(۲۰۲۳)
اهرم مالی	LEV	نسبت کل بدهی‌ها به کل دارایی‌ها	
جریان نقد عملیاتی	Cash Flow	نسبت جریان نقد حاصل از عملیات به کل دارایی‌های سال قبل	
اندازه مؤسسه حسابرسی	Big	اگر حسابرسی شرکت توسط سازمان حسابرسی انجام شود به این متغیر عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تعلق می‌گیرد.	
انحراف معیار فروش	SD Sale	انحراف معیار فروش به کل دارایی‌ها سال جاری و سال قبل	
انحراف معیار جریان نقد عملیاتی	SD CashFlow	انحراف معیار جریان نقد عملیاتی سال جاری و سال قبل	
زیان شرکت	LossPro	اگر شرکت در سال مورد بررسی زیان‌ده باشد به این متغیر عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر تعلق می‌گیرد.	
انحراف معیار رشد فروش	SD SaleGrowth	انحراف معیار رشد فروش سال جاری و سال قبل رشد فروش = نسبت اختلاف بین فروش سال جاری و سال قبل به فروش سال قبل	

یافته ها

آمار توصیفی و آزمون پایایی

برای تجزیه و تحلیل اطلاعات گردآوری شده، ابتدا آماره‌های توصیفی داده‌های پژوهش (شامل میانگین، میانه، بیشینه، کمینه، چولگی و کشیدگی) برای تک‌تک متغیرهای پژوهش اعم از قابلیت مقایسه‌پذیری صورت‌های مالی، اندازه شرکت، ارزش دفتری به بازار، اهرم مالی، جریان نقد عملیاتی، انحراف معیار فروش، انحراف معیار جریان نقد عملیاتی و انحراف معیار رشد فروش در جدول ۱ ارائه می‌گردد و به دلیل اینکه اندازه مؤسسه حسابرسی، زیان شرکت و فرهنگ شرکتی متغیرهای مجازی هستند، لذا در قسمت دوم جدول ۱ برای این متغیرها آمار توصیفی ارائه می‌گردد:

نام متغیر	نماد متغیر	نمونه	میانگین	میانه	بیشینه	کمینه	انحراف- معیار	چولگی	کشیدگی
قابلیت مقایسه پذیری صورت‌های مالی	CompAcct	۹۵۰	۰/۰۰۷	۰/۰۰۴	۰/۰۵	۰/۰۰۱ ۰	۰/۰۰۹	۲/۳۸	۸/۹۰
اندازه شرکت	Size	۹۵۰	۱۴/۸۲	۱۴/۷۰	۲۱/۳۶	۹/۸۷	۱/۸۲	۰/۳۰	۳/۱۹
ارزش دفتری به بازار	MTB	۹۵۰	۰/۵۳	۰/۴۳	۱/۹۹	۰/۰۹	۰/۳۶	۱/۳۰	۴/۵۵
اهرم مالی	LEV	۹۵۰	۰/۵۴	۰/۵۶	۰/۹۹	۰/۰۳	۰/۲۰	-۰/۲۷	۲/۳۵
جریان نقد عملیاتی	Flow Cash	۹۵۰	۰/۱۰	۰/۰۸	۰/۷۰	-۰/۵۰	۰/۱۴	۰/۳۵	۴/۷۴
انحراف معیار فروش	SD Sale	۹۵۰	۰/۰۹	۰/۰۶	۰/۴۹	۰/۰۰	۰/۰۸	۱/۵۷	۵/۵۲
انحراف معیار جریان نقد عملیاتی	SD CashFlow	۹۵۰	۰/۰۵	۰/۰۴	۰/۱۹	۰/۰۰	۰/۰۴	۱/۱۰	۳/۷۲
انحراف معیار رشد فروش	SD SaleGrowth	۹۵۰	۰/۲۰	۰/۱۵	۰/۹۴	۰/۰۰	۰/۱۷	۱/۲۷	۴/۵۰

جدول شماره ۱

نام متغیر	نماد متغیر	نمونه	فراوانی با عدد صفر	فراوانی با عدد یک
اندازه مؤسسه حسابرسی	Big	۹۵۰	۷۶۴	۱۸۶
زیان شرکت	LossPro	۹۵۰	۸۲۵	۱۲۵
فرهنگ شرکتی	Strong Culture	۹۵۰	۷۱۴	۲۳۶

میانگین، میانه، بیشینه و کمینه از جمله شاخص های مرکزی هستند. بیشینه و کمینه هر متغیر نشان دهنده ی بیشترین و کمترین مقدار آن متغیر در بین ۸۲۰ نمونه آماری را نشان می دهد. قابلیت مقایسه پذیری صورتهای مالی از مدل رگرسیونی دی فرانکو و همکاران (۲۰۱۱) به دست آمد که از بین ۹۵۰ نمونه، بیشترین آن ۰/۰۵ می باشد که قابلیت مقایسه صورتهای مالی در آنها بیشتر است و کمترین آن ۰/۰۰۰۱ می باشد که قابلیت مقایسه صورتهای مالی در آنها کمتر است.

از شاخص های مهم برای نشان دادن پراکندگی داده ها می توان به انحراف معیار اشاره کرد. انحراف معیار نشان می دهد که داده ها به چه اندازه از حد متوسط فاصله دارند. هر چه انحراف معیار کمتر باشد می توان تحلیل کرد که پراکندگی داده ها کمتر است و بالعکس. چولگی و کشیدگی؛ شاخص های تقارن داده ها و نشان دهنده وضعیت آنها نسبت توزیع نرمال هستند.

بررسی آزمون های کلاسیک

در این برای پژوهش برای بررسی مانایی متغیرها از آماره ی لوین لین چو، برای بررسی هم خطی متغیرها در مدل های (عامل تورم واریانس)، برای بررسی نرمال بودن مدل های رگرسیونی پژوهش از VIF رگرسیونی پژوهش از آماره ی آماره ی جاک-برا، برای بررسی ناهمسانی مدل های رگرسیونی پژوهش از آماره ی بروش پاگان، برای شناسایی نوع لیمر و در نهایت برای شناسایی روش استفاده در هر مدل رگرسیونی از F مدل های رگرسیونی پژوهش از آماره ی آماره ی هاسمن استفاده گردید:

نماد متغیر	آماره آزمون لوین، لین و چو	سطح معناداری آماره لوین، لین و چو	مقدار عامل تورم واریانس (VIF)
CompAcct	-۱۵/۵۵	۰/۰۰۰۰	-
StrongCulture	-۳/۹۱	۰/۰۰۰۰	۱/۰۱
Size	-۴/۱۵	۰/۰۰۰۰	۱/۳۱
MTB	-۹/۹۲	۰/۰۰۰۰	۱/۱۵
LEV	-۱۱/۷۸	۰/۰۰۰۰	۱/۱۸
CashFlow	-۱۲/۲۴	۰/۰۰۰۰	۱/۱۱
Big	-۴/۹۶	۰/۰۰۰۰	۱/۱۶
SD Sale	-۲۰/۴۴	۰/۰۰۰۰	۱/۰۶
SD CashFlow	-۲۳/۹۲	۰/۰۰۰۰	۱/۰۳
LossPro	-۲/۱۴	۰/۰۱۶۰	۱/۱۵
SD SaleGrowth	-۱۳/۵۷	۰/۰۰۰۰	۱/۰۷
آماره جاک-برا	سطح معناداری جاک-برا	آماره بروش	سطح معناداری بروش

نماد متغیر		آماره آزمون لوین، لین و چو	سطح معناداری آماره لوین، لین و چو	مقدار عامل تورم واریانس (VIF)	
مدل رگرسیونی پژوهش			برا	پاگان	پاگان
		۱۸۰۹/۳۲	۰/۰۰۰۰	۵۷۱۷/۶۸	۰/۰۰۰۰
		آماره F لیمر	سطح معناداری F لیمر	آماره هاسمن	سطح معناداری هاسمن
		۲/۲۶	۰/۰۰۰۰	۸/۸۸	۰/۵۴۲۷

سطح معناداری آماره‌ی آزمون لوین لین چو در جدول فوق بیانگر آن است که تمامی متغیرهای پژوهش (فرهنگ شرکتی، قابلیت مقایسه‌پذیری صورت‌های مالی، اندازه شرکت، ارزش دفتری به بازار، اهرم مالی، جریان نقد عملیاتی، زیان شرکت و اندازه مؤسسه حسابرسی انحراف معیار فروش، انحراف معیار جریان نقد عملیاتی و انحراف معیار رشد فروش) شرط مانایی را دارند زیرا سطح معناداری آماره لوین لین چو برای تک تک آنها کمتر از ۰/۰۵ است. مقدار آماره‌ی عامل تورم واریانس بیانگر آن است که در بین تمامی متغیرهای مستقل و کنترلی پژوهش (فرهنگ شرکتی، اندازه شرکت، ارزش دفتری به بازار، اهرم مالی، جریان نقد عملیاتی، زیان شرکت و اندازه مؤسسه حسابرسی انحراف معیار فروش، انحراف معیار جریان نقد عملیاتی و انحراف معیار رشد فروش) هم‌خطی وجود ندارد زیرا در بازه‌ی مجاز ۱ تا ۱۰ قرار گرفته است.

سطح معناداری آماره آزمون جارک-برا برای مدل رگرسیونی پژوهش از ۰/۰۵ کمتر است و لذا توزیع داده‌ها در این مدل نرمال نیست، ولی با توجه به قضیه حد مرکزی، ضرایب در داده‌های با تعداد مشاهدات بالا نرمال محسوب می‌شوند حتی اگر توزیع اجزا نرمال نباشد (مهرانی و پروانی، ۱۳۹۳). به بیانی دیگر، مادامی که اندازه نمونه به اندازه کافی بزرگ باشد، نقض فرض نرمال بودن، مشکلی در نتایج برازش ایجاد نمی‌کند.

سطح معناداری آماره‌ی F در آزمون آزمون بروش پاگان از ۰/۰۵ کمتر است و بیانگر آن است که در مدل رگرسیونی پژوهش ناهمسانی واریانس وجود دارد و برای رفع ناهمسانی واریانس از رگرسیون حداقل مربعات تعمیم یافته (GLS) استفاده می‌گردد.

سطح معناداری آماره‌ی F لیمر در مدل رگرسیونی پژوهش کمتر از ۰/۰۵ است لذا نوع داده‌ها به صورت تابلویی است و نیاز است. سطح معناداری آماره‌ی هاسمن در مدل رگرسیونی پژوهش بیشتر از ۰/۰۵ است و بیانگر آن است که باید برای در مدل رگرسیونی از روش اثرات تصادفی استفاده شود.

بررسی همبستگی متغیرهای پژوهش

فرضیه‌های این آزمون به شرح ذیل می‌باشد:

H0= همبستگی معنی‌داری بین دو متغیر وجود ندارد.

H1= همبستگی معنی‌داری بین دو متغیر وجود دارد.

نحوه داوری در مورد وجود یا عدم وجود ارتباط بر اساس سطح معنی داری بدست آمده صورت می پذیرد. بدین ترتیب اگر سطح معنی داری (sig) آزمون کوچکتر از ۰/۰۵ باشد فرض صفر رد شده و بین دو متغیر همبستگی معنادار وجود دارد.

به طور کلی در جدول های زیر، ضریب همبستگی (جهت همبستگی که مثبت یا منفی است و مقدار همبستگی که بین صفر تا یک است) و همچنین سطح معناداری همبستگی برای هر دو متغیر در هر مدل رگرسیونی آورده شده است. مقدار همبستگی بین دو متغیر از ۰ تا ۰/۲۵ را ضعیف، مقدار همبستگی بین دو متغیر از ۰/۲۵ تا ۰/۵۰ را نسبتاً شدید، مقدار همبستگی بین دو متغیر از ۰/۵۰ تا ۰/۷۵ را شدید و همچنین مقدار همبستگی بین دو متغیر از ۰/۷۵ تا ۱ را بسیار شدید می نامند و مقادیر مثبت نشان دهنده همبستگی مستقیم بین دو متغیر در یک مدل رگرسیونی و مقادیر منفی نشان دهنده همبستگی معکوس بین دو متغیر در یک مدل رگرسیونی می باشد. سطح معناداری های کمتر از ۰/۰۵ نشان دهنده همبستگی معنادار بین دو متغیر در یک مدل رگرسیونی و سطح معناداری های بیشتر از ۰/۰۵ نشان دهنده همبستگی غیر معنادار بین دو متغیر در یک مدل رگرسیونی می باشد.

متغیرها	Comp pAcc t	Stron g Cultur e	Size	MT B	LEV	Cas h Flo w	Big	SD Sale	SD CashF low	Loss Pro	SD Sale Gro w
CompAc ct	۱										
سطح معناداری											
StrongC ulture	۰/۰۰۳ ۰/۹۱	۱									
سطح معناداری											
Size	-۰/۱۱ /۰۰۰۲ ۰	۰/۰۸ ۰/۰۰۷	۱								
سطح معناداری											
MTB	۰/۴۱ ۰/۰۰	-۰/۰۱ ۰/۶۵	۰/۳۳ - ۰/۰۰	۱							
سطح معناداری											
LEV	۰/۰۵	-۰/۰۱	۰/۲۰	۰/۰۱	۱						

متغیرها	CompAcc t	Stron g Cultur e	Size	MT B	LEV	Cas h Flo w	Big	SD Sale	SD CashF low	Loss Pro	SD Sale Gro w
سطح معناداری	۰/۱۰	۰/۷۰	- ۰/۰۰	۰/۶۴							
CashFlo w	-۰/۰۳	۰/۰۳	۰/۱۷	-۰/۰۵	-۰/۲۰	۱					
سطح معناداری	۰/۲۶	۰/۳۰	۰/۰۰	۰/۱۰	۰/۰۰						
Big	۰/۱۰	-۰/۰۵	۰/۱۴	۰/۰۶	۰/۲۳	-۰/۰۵	۱				
سطح معناداری	۰/۰۰۱	۰/۰۸	۰/۰۰	۰/۰۶	۰/۰۰	۰/۰۷					
SD Sale	۰/۰۴	-۰/۰۴	۰/۰۳	۰/۰۰۶	۰/۰۸	-۰/۰۹	۰/۰۲	۱			
سطح معناداری	۰/۲۰	۰/۲۰	- ۰/۲۶	- ۰/۸۳	۰/۰۰۷	۰/۰۰۲	۰/۳۹				
SD CashFlo w	۰/۱۳	-۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۱	۰/۰۰۸	۰/۱۱	-۰/۰۱	۰/۰۹	۱		
سطح معناداری	۰/۰۰	۰/۶۴	۰/۶۳	۰/۵۵	- ۰/۷۹	۰/۰۰	۰/۵۹	۰/۰۰			
LossPro	-۰/۴۲	۰/۰۲	۰/۱۶	-۰/۱۱	-۰/۱۸	۰/۱۸	-۰/۱۶	-۰/۱۳	-۰/۰۶	۱	
سطح معناداری	۰/۰۰	۰/۳۶	۰/۰۰	۰/۰۰۵ ۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۰	۰/۰۴		
SD SaleGro w	۰/۰۸	-۰/۰۱	۰/۰۵	۰/۰۳	۰/۰۲	-۰/۰۸	۰/۰۶	۰/۱۷	۰/۰۵	-۰/۱۸	۱
سطح معناداری	۰/۰۰۷	۰/۵۷	۰/۰۹	۰/۲۶	۰/۴۸	۰/۰۰۵	۰/۰۶	۰/۰۰	۰/۰۸	۰/۰۰	

تحلیل فرضیه پژوهش

H_0 : فرهنگ شرکتی قوی، ارتباط مستقیم و معناداری با قابلیت مقایسه پذیری صورت های مالی ندارد.

H_1 : فرهنگ شرکتی قوی، ارتباط مستقیم و معناداری با قابلیت مقایسه پذیری صورت های مالی دارد.

$CompAcct_{it} = \alpha_0 + \alpha_1 StrongCulture_{it} + \alpha_2 Size_{it} + \alpha_3 MTB_{it} + \alpha_4 LEV_{it} + \alpha_5 CashFlow_{it} + \alpha_6 Big_{it} + \alpha_7 SD\ Sale_{it} + \alpha_8 SD\ CashFlow_{it} + \alpha_9 LossPro_{it} + \alpha_{10} SD\ SaleGrowth_{it} + \varepsilon_{it}$				
متغیرها	ضریب	خطا	آماره t استیودنت	سطح معناداری آماره t
C	۰/۰۰۷	۰/۰۰۳	۲/۱۱	۰/۰۳۵۰
StrongCulture	۰/۰۰۰۶	۰/۰۰۰۶	۱/۰۳	۰/۳۰۲۷
Size	۰/۰۰۰۲	۰/۰۰۰۱	۱/۴۶	۰/۱۴۵۵
MTB	۰/۰۱	۰/۰۰۰۸	۱۲/۵۱	۰/۰۰۰۰
LEV	-۰/۰۰۰۶	۰/۰۰۱	-۰/۴۲	۰/۶۷۲۱
CashFlow	۰/۰۰۰۹	۰/۰۰۱	۰/۴۹	۰/۶۱۹۲
Big	۰/۰۰۰۰۰۶	۰/۰۰۰۹	۰/۰۷	۰/۹۴۰۵
SD Sale	-۰/۰۰۰۷	۰/۰۰۳	-۰/۲۳	۰/۸۱۲۲
SD CashFlow	۰/۰۲	۰/۰۰۶	۳/۶۲	۰/۰۰۰۳
LossPro	-۰/۰۱	۰/۰۰۰۸	-۱۲/۸۷	۰/۰۰۰۰
SD SaleGrowth	-۰/۰۰۰۶	۰/۰۰۱	-۰/۴۱	۰/۶۷۷۷
ضریب تعیین	۰/۲۹۲۵	ضریب تعیین تعدیل شده	۰/۲۸۵۰	
آماره F	۳۸/۸۳	سطح معناداری آماره F	۰/۰۰۰۰۰	
آماره دوربین واتسون		۱/۷۲		

آماره t استیودنت: با توجه به جدول فوق، سطح معناداری آماره t استیودنت مربوط به متغیر مستقل مدل رگرسیونی پژوهش که فرهنگ شرکتی است برابر با ۰/۳۰ است به دلیل اینکه این عدد از ۰/۰۵ بزرگتر است لذا با سطح اطمینان ۹۵٪ می توان بیان داشت که فرهنگ شرکتی قوی، ارتباط معناداری با قابلیت مقایسه پذیری صورتهای مالی ندارد. برای تعیین جهت این اثرگذاری نیز علامت ضریب متغیر مستقل (فرهنگ شرکتی) را بررسی می کنیم، به دلیل اینکه این ضریب مثبت است لذا می توان بیان داشت که فرهنگ شرکتی ارتباط مستقیم با قابلیت مقایسه پذیری صورتهای مالی دارد ولی این ارتباط از نظر آماری معنادار نیست.

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش به بررسی ارتباط بین فرهنگ شرکتی با قابلیت مقایسه پذیری صورتهای مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، برای ده سال متوالی (از سال ۱۳۹۲ تا ۱۴۰۱) و برای ۹۵ شرکت می پردازد. برای بررسی ارتباط بین فرهنگ شرکتی با قابلیت مقایسه پذیری صورتهای مالی، فرهنگ شرکتی به عنوان متغیر مستقل و قابلیت

مقایسه پذیری صورت‌های مالی به عنوان متغیر وابسته و اندازه شرکت، ارزش دفتری به ارزش بازار، اهرم مالی، جریان نقد عملیاتی، اندازه مؤسسه حسابرسی، انحراف معیار فروش، انحراف معیار جریان نقد عملیاتی، زیان شرکت انحراف معیار رشد فروش به عنوان متغیرهای کنترلی در نظر گرفته شدند.

نتیجه فرضیه ی پژوهش حاکی از آن است که فرهنگ شرکتی ارتباط معناداری با قابلیت مقایسه پذیری صورت‌های مالی ندارد؛ با توجه به اینکه سطح معناداری ضریب متغیر فرهنگ شرکتی (α_1) از ۰/۰۵ بیشتر شد و به بیانی دیگر معنادار به دست نیامد، لذا با ۹۵٪ اطمینان فرضیه پژوهش رد گردید و می‌توان بیان داشت که فرهنگ شرکتی قوی ارتباط معناداری با قابلیت مقایسه پذیری صورت‌های مالی ندارد و این بدان معناست که فرهنگ شرکتی قوی در بین شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، منجر به افزایش قابلیت مقایسه پذیری صورت‌های مالی نمی‌شود.

منابع و مآخذ

- احمدی، مریم و احمدی، سیدمحسن. (۱۴۰۲). بررسی تأثیر عدم قطعیت سیاست اقتصادی بر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، کنفرانس ملی چالش‌ها و راهکارهای نوین در مدیریت، حسابداری و صنعت بیمه، ایران.
- اسلامی مفیدآبادی، حسین؛ رضایی، امیرسینا و خلیل‌زاده، سید محمدرضا. (۱۴۰۱). بررسی ارتباط بین نقاط قوت و ضعف مسئولیت پذیری اجتماعی با قابلیت مقایسه صورت‌های مالی (شواهدی تجربی از بورس اوراق بهادار تهران)، فصلنامه تحلیل بازار سرمایه، دوره ۲، شماره ۱.
- بابایی، قادر؛ پاک‌مرام، عسگر؛ بادآورنهنندی، یونس و رضایی، نادر. (۱۳۹۹). الگوی سنجش قابلیت مقایسه صورت‌های مالی بر اساس تئوری ارزش گذاری نسبی، بررسی‌های حسابداری و حسابرسی، دوره ۲۷، شماره ۴، ۵۴۶-۵۸۰.
- بزاززاده تربتی، حمیدرضا؛ کبیری، محمدتقی و شاکری مجد، آسیه. (۱۴۰۱). اثر مسئولیت اجتماعی شرکت بر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی، سومین کنفرانس بین‌المللی چالش‌ها و راهکارهای نوین در مهندسی صنایع، مدیریت و حسابداری، ایران.
- بنابی قدیم، رحیم؛ واعظ، سیدعلی و اصغری زنوزی، الهام. (۱۳۹۹). تأثیر استراتژی کسب‌وکار بر قابلیت مقایسه صورت‌های مالی با تأکید بر نقش عدم تقارن اطلاعاتی در شرکت‌های پذیرفته شده بورس اوراق بهادار تهران، پژوهش‌های حسابداری مالی، سال ۱۲، شماره ۱، ۳۹-۵۶.
- جعفری، علی؛ گرگانلی دوجی، جمادوردی؛ اشرفی، مجید و نادریان، آرش. (۱۳۹۹). پیامدهای قابلیت مقایسه صورت‌های مالی از دیدگاه سرمایه‌گذاران و اعتباردهندگان با تأکید بر نقش مالکیت نهادی، مجله پیشرفت‌های حسابداری دانشگاه شیراز، دوره ۱۲، شماره ۱، ۹۵-۱۲۸.

حاجی اکبری سهی، مجتبی و رحیمی دستجردی، محسن. (۱۴۰۱). بررسی رابطه کیفیت گزارشگری مالی و قابلیت مقایسه صورتهای مالی، چهارمین کنفرانس بین‌المللی ایده‌های نوین در مدیریت، حسابداری، اقتصاد و بانکداری، ایران.

خداداده شاملو، ناصر و بادآور نهندي، یونس. (۱۳۹۶). تأثیر تخصص حسابرس در صنعت و دوره تصدی حسابرس بر قابلیت مقایسه صورتهای مالی با تأکید بر چرخه عمر شرکت، فصلنامه پژوهش‌های حسابداری مالی، دوره ۹، شماره ۲.

رضائی پشته نوئی، یاسر و عبداللهی، یاسر. (۱۳۹۸). قابلیت مقایسه صورتهای مالی و احتمال گزارشگری متقلبانه، پژوهش‌های حسابداری مالی، سال ۱۱، شماره ۲: ۸۹-۱۰۴.

زلقی، حسن؛ افلاطونی، عباس و خزائی، مهدی. (۱۳۹۶). بررسی عوامل مؤثر بر قابلیت مقایسه صورتهای مالی، فصلنامه حسابداری مالی، دوره ۹، شماره ۳۵.

شیخی گرجان، مینا؛ آقاجانی، وحدت و خدائی، جعفر. (۱۴۰۰). بررسی رابطه بین جبهه‌گیری مدیریتی و قابلیت مقایسه صورتهای مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، اولین کنفرانس بین‌المللی جهش علوم مدیریت، اقتصاد و حسابداری، ایران.

صالحیان‌مجد، امیرحسین و عزیزی بالابیگو، حمیدرضا. (۱۴۰۱). بررسی تأثیر رقابت در بازار حسابرسی بر قابلیت مقایسه صورتهای مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، اولین کنفرانس ملی تحقیقات کاربردی در علوم مدیریت و حسابداری نوین، ایران.

عسگری، امیر. (۱۴۰۲). بررسی نقش میانجی مدیریت سود بر رابطه بین استراتژی مالیاتی و قابلیت مقایسه صورتهای مالی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، ششمین کنفرانس بین‌المللی تحولات نوین در مدیریت، اقتصاد و حسابداری، ایران.

قادری، ژاله. (۱۴۰۲). تأثیر فرصت‌های رشد بر رابطه بین نوسان‌پذیری بازده سهام و قابلیت مقایسه صورتهای مالی، دهمین کنفرانس بین‌المللی تحقیقات بین‌رشته‌ای در مدیریت، حسابداری و اقتصاد در ایران، ایران.

قربانی، مرضیه. (۱۳۹۷). بررسی تأثیر استقلال هیأت مدیره بر رابطه بین معاملات با اشخاص وابسته و قابلیت مقایسه صورتهای مالی، پنجمین کنفرانس ملی پژوهش‌های کاربردی در مدیریت و حسابداری، ایران.

مرادی، مهدی؛ آرامهر، محمدحسام و رضازاده، زهرا. (۱۳۹۹). رقابت در بازار محصول و قابلیت مقایسه صورتهای مالی با تأکید بر نقش تعدیلگر سیاست تقسیم سود، هجدهمین همایش ملی حسابداری ایران، ایران.

Afzali, M., Colak, G., Hasan, I., & Martikainen, M. (2020). Social capital, corporate reporting culture, and accounting conservatism. SSRN Electronic Journal. Available at SSRN: <https://doi.org/10.2139/ssrn.4230516>.

Afzali, M., 2023. Corporate culture and financial statement comparability. *Advances in Accounting*, Vol. 60.

- Ahmad. S. (2020). The Corporate Culture and Employees' Performance: An Overview 10(3), 1-6. Retrieved from <http://jms.eleyon.org/index.php/jms/article/view/413>
- Ahn. H. (2021). Fair value complexity and financial statement comparability. *Asia-Pacific Journal of Accounting & Economics*. Vol.29 (5).
- Almaleki, M., Salehi, M. and Moradi, M. (2021). The relationship between narcissism, managerial overconfidence and comparability of financial statements of listed companies. *Journal of Facilities Management*, Vol. 19 (5),: 681-700. <https://doi.org/10.1108/JFM-01-2021-0002>
- Beest. F. V, and Braam. G., (2009). Quality of financial reporting : measuring qualitative characteristics. See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/254877109>
- Bhandari, A., Mammadov, B., Thevenot, M., & Vakilzadeh, H. (2022). Corporate culture and financial reporting quality. *Accounting Horizons*, 36(1), 1–24.
- Biswas, P. K., Habib, A., & Ranasinghe, D. (2022). Firm life cycle and financial statement comparability. *Advances in Accounting*, 58. Article: 100608.
- Chen, C. W., Collins, D. W., Kravet, T. D., & Mergenthaler, R. D. (2018). Financial statement comparability and the efficiency of acquisition decisions. *Contemporary Accounting Research*, 35(1), 164–202.
- Chen, H., Francis, B. B., Hasan, T., & Wu, Q. (2022). Does corporate culture impact audit pricing? Evidence from textual analysis. *Journal of Business Finance and Accounting*, 49(5–6), 778–806.
- Choi, J. H., Choi, S., Myers, L. A., & Ziebart, D. (2019). Financial statement comparability and the informativeness of stock prices about future earnings. *Contemporary Accounting Research*, 36(1), 389–417.
- Davidson, R., Dey, A., & Smith, A. (2015). Executives' "off-the-job" behavior, corporate culture, and financial reporting risk. *Journal of Financial Economics*, 117(1), 5–28.
- De Franco, G., Kothari, S. P., & Verdi, R. S. (2011). The benefits of financial statement comparability. *Journal of Accounting Research*, 49(4), 895–931.
- Edwinah.A, and Mildred. D., (2013). Corporate Culture: A Tool for Control and Effectiveness in Organizations. *Research on Humanities and Social Sciences*. Vol. 13 (15), 42-50.
- [Endrawes](#). M, Feng. Z, Lu. M, and Shan. Y., (2018). Audit committee characteristics and financial statement comparability. *Accounting & Finance*. Vol. 60 (3),: 2361-2395.
- FASB. (1999). International standard setting: a vision for the future. Norwalk.
- Financial Accounting Standard Board (FASB). (2010). *Conceptual framework for financial reporting. statement of financial accounting concepts no. 8*. Norwalk, CT: FASB.
- Fiordelisi, F., & Ricci, O. (2014). Corporate culture and CEO turnover. *Journal of Corporate Finance*, 28, 66–82.
- Guiso, L., Sapienza, P., & Zingales, L. (2015). The value of corporate culture. *Journal of Financial Economics*, 117(1), 60–76.
- Guggenmos, R. D., & Van der Stede, W. A. (2020). The effects of creative culture on real earnings management. *Contemporary Accounting Research*, 37(4), 2319–2356.
- Herath. S, and Albarqi. N., 2017. Financial Reporting Quality: A Literature Review. *International Journal of Business Management and Commerce*. Vol. 2 (2).
- Huang. Y & Yan. C, (2020). [Global accounting standards, financial statement comparability, and the cost of capital](#). *International Review of Economics & Finance*, Elsevier, vol. 69(C), 301-318.
- IASB. (2008). Exposure Draft on an improved Conceptual Framework for Financial Reporting: The Objective of Financial Reporting and Qualitative Characteristics of

- Decision-useful Financial Reporting Information.
 London. <https://www.iasplus.com/en/publications/global/ifrs-infocus/>
- Imhof, M. J., Seavey, S. E., & Smith, D. B. (2017). Comparability and cost of equity capital. *Accounting Horizons*, 31(2), 125–138.
- Jha, A. (2019). Financial reports and social capital. *Journal of Business Ethics*, 155(2), 567–596.
- Jo, E.H. and Lee, J.W. (2024). Labor unions, pay disparity and financial statement comparability. *International Journal of Managerial Finance*, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/IJMF-06-2023-0294>
- Kim, J. B., Li, L., Lu, L. Y., & Yu, Y. (2016). Financial statement comparability and expected crash risk. *Journal of Accounting and Economics*, 61(2–3), 294–312.
- Kim, S., Kraft, P., & Ryan, S. G. (2013). Financial statement comparability and credit risk. *Review of Accounting Studies*, 18(3), 783–823.
- Li, K., Liu, X., Mai, F., & Zhang, T. (2021). The role of corporate culture in bad times: Evidence from the COVID-19 pandemic. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 56(7), 2545–2583.
- Liu, X. (2016). Corruption culture and corporate misconduct. *Journal of Financial Economics*, 122(2), 307–327.
- Majeed, M.A., Yan, C. and Tauni, M.Z. (2018). How does competition shape managerial decisions? Product market competition and financial statement comparability. *Management Decision*, Vol. 56 (11), 2437–2471. <https://doi.org/10.1108/MD-04-2017-0319>
- Parashar, R., (2021). Organizational Culture. *Ilkogretim Online - Elementary Education Online*, Vol 20 (1), 6630–6639. 10.17051/ilkonline.2021.01.685
- Shi, H., Wen, W., Zhou, G., & Zhu, X. (2021). Do individual auditors have their own styles? Evidence from clients' financial statement comparability in China. *Accounting Horizons*, 35(3), 187–215.
- Sohn, B. C. (2016). The effect of accounting comparability on the accrual-based and real earnings management. *Journal of Accounting and Public Policy*, 35(5), 513–539.